

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O PROVEDBI PROVEDBENOG PROGRAMA ZA 2024. GODINU

Ministarstvo demografije i useljeništva

veljača, 2025. godine

1. PREGLED STANJA U UPRAVNOM PODRUČJU

Tijekom izvještajnog razdoblja došlo je do značajnih institucionalnih i strateških promjena u upravnom području demografije i useljeništva. Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (NN 57/24), osnovano je **Ministarstvo demografije i useljeništva**. Ono je preuzele nadležnosti bivšeg Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade te dio poslova Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, koji se odnose na povratak i useljavanje hrvatskog iseljeništva. Istovremeno, djelokrug rada vezan uz mlade preuzele je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

Hrvatski sabor je 14. ožujka 2024. godine donio Strategiju demografske revitalizacije Republike Hrvatske do 2033. godine (NN 36/24), ključni dokument za dugoročno suočavanje s demografskim izazovima, čija ukupna vrijednost iznosi gotovo 10 milijardi eura. Strategija postavlja ciljeve u području poticanja obitelji i mladih, privlačenja ljudskih resursa, smanjenja emigracije te smanjenja regionalnih nejednakosti, a njezina provedba će se oslanjati na lokalne i regionalne samouprave. U svrhu praćenja, koordiniranja i usmjeravanja provedbe Strategije demografske revitalizacije Republike Hrvatske do 2033. godine osnovano je i novo **Vijeće za demografsku revitalizaciju**.

Demografski pokazatelji ukazuju na nastavak nepovoljnih trendova u prirodnom prirastu i strukturi stanovništva. Između 2011. i 2021. godine Hrvatska je izgubila 9,64% stanovništva, uz ubrzano starenje populacije i smanjenje broja mladih. Međutim, 2022. godina donosi promjenu trenda u pozitivan migracijski saldo te prema zadnje dostupnim podacima iz 2023. godine bilježi 69.396 doseljenih i 39.218 iseljenih, prvenstveno zbog dolaska stranih radnika. Također, bilježi se smanjenje iseljavanja u EU, što ukazuje na usporavanje negativnih trendova.

Posljednje tri godine prisutan je pad stope fertiliteta u Republici Hrvatskoj te je 2021. iznosila 1,62, 2022. iznosila je 1,53, a 2023. stopa fertiliteta je iznosila 1,47. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, broj stanovnika krajem 2023. iznosio je 3.861.967, što predstavlja blagi porast od 11.073 osobe u odnosu na prethodnu godinu. Ipak, prirodni prirast ostaje negativan, s vitalnim indeksom od 62,7 (broj živorođenih na 100 umrlih). Podaci za 2024. pokazuju negativan prirodni prirast od -19.260, pri čemu broj umrlih (51.118) znatno nadmašuje broj rođenih (31.858).

Institucionalne promjene i demografska strategija ključni su za suočavanje s izazovima, a provedbeni program Ministarstva demografije i useljeništva, uz implementaciju novih mjera i dvostruko povećanje proračuna za demografske politike, usmjeren je na stabilizaciju demografskih trendova.

2. IZVJEŠĆE O NAPRETKU U PROVEDBI MJERA

Provedbeni program Ministarstva demografije i useljeništva za razdoblje 2021. - 2024. godine (prethodnog naziva Provedbeni program Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade za razdoblje 2021.-2024. godine) sadrži ukupno 26 mjera, od kojih je u izvještajnom razdoblju 14 mjer provedeno, 4 mjeru kasne s provedbom, 3 mjeru nisu pokrenute, a od 5 mjer se odustalo.

Mjere koje su se provele u skladu s predviđenom dinamikom provedbe su:

- Mjera 1. Unapređenje zakonske regulative u području obiteljskih potpora
- Mjera 2. Afirmacija uspješnog roditeljstva i jačanja uloge očeva u skrbi odjeci
- Mjera 7. Podrška općinama za održavanje i razvoj predškolske djelatnosti
- Mjera 8. Podrška pristupačnosti kulturnih, sportskih i socijalnih usluga – Uređenje i opremanje dječjih igrališta na javnim površinama JLS-a
- Mjera 9. Upravljanje promjenama i inovacijama kroz oblikovanje, razvoj i praćenje strateških i operativnih planova te učinkovitim upravljanjem procesima
- Mjera 11. Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i građanima i ostalim korisnicima usluga
- Mjera 15. Provedba znanstvenih istraživanja iz područja demografije
- Mjera 16. Organiziranje konferencija, stručnih skupova i javnih tribina na temu demografije
- Mjera 17. Poticanje društveno odgovornog poslovanja
- Mjera 18. Informiranje građana o demografskim mjerama
- Mjera 19. Izdavanje besplatnih osobnih iskaznica
- Mjera 21. Sufinanciranje troška – finansijska podrška učenicima i studentima u potrebi i/ili s potresom pogodjenog područja
- Mjera 22. Praćenje naloga za isplate te isplate za program "Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020."

Mjere koje se ne izvršavaju prema planu jer kasne u provedbi, a što je i djelomična posljedica preustroja tijekom 2024. godine su:

- Mjera 5. Podrška poboljšanju materijalnih uvjeta u dječjim vrtićima – Projekti u okviru mjeru su uredno provedeni, a sredstva isplaćena svim korisnicima, no još uvijek se čeka dostava završnih izvještaja korisnika.
- Mjera 6. Uvođenje e-Dječje kartice - Mjera se provodi uz određena odstupanja od predviđene dinamike provedbe u dijelu implementacije na jedinstvenu mobilnu platformu m-Građani koja je u tijeku i čije ostvarenje se očekuje do srpnja 2025. godine.
- Mjera 10. Djelotvorno upravljanje ljudskim potencijalima - Mjera se ne izvršava u skladu s predviđenom dinamikom jer Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije nije donijelo Plan izobrazbe državnih službenika za 2024. te Plan prijma u državnu službu u tijela državne uprave i stručne službe i urede Vlade Republike Hrvatske za 2024. godinu. Umjesto navedenog modaliteta, koriste se usluge Državne škole za javnu upravu i primjenjuju odredbe Odluke o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u tijelima državne uprave te uredima i drugim stručnim službama Vlade Republike Hrvatske (NN, br. 35/22 i 37/23).

- Mjera 26. Sufinanciranje sportskih i edukativnih aktivnosti za djecu predškolske i osnovnoškolske dobi - Kašnjenje u provedbi mjere uzrokovano je kasnjim donošenjem odluke o dodjeli sredstava i sklapanjem ugovora tek u III. kvartalu 2024.

Mjere koje nisu pokrenute zbog preustroja u prošloj godini su:

- Mjera 14. Osiguranje preduvjeta za provedbu demografskih politika – pokretanje mjere planirano je u sljedećem provedbenom razdoblju.
- Mjera 23. Provedba projekata i programa - Operativni program europski socijalni fond plus (ESF+) – mjera nije pokrenuta budući da u novom programskom razdoblju nije bila definirana uloga Ministarstva demografije i useljeništva, odnosno Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade kao sektorski nadležnog tijela.
- Mjera 24. Međunarodna suradnja - mjera nije pokrenuta zbog prijenosa nadležnosti na Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mlađih, a organizacija međunarodne demografske konferencije odgođena je za 2025. godinu.

Mjere od čije provedbe se odustalo zbog prelaska u nadležnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i mlađih su:

- Mjera 3. Osiguravanje preduvjeta za aktivno sudjelovanje mlađih u društvu
- Mjera 4. Stvaranje većeg broja mogućnosti za mlađe, s posebnim naglaskom na mlađe u ruralnim sredinama
- Mjera 12. Osnivanje multifunkcionalnih centara za mlađe s ciljem stvaranja dodatnih mogućnosti za mlađe u ruralnim sredinama
- Mjera 25. Povećanje političke informiranosti i razine političkog angažmana građanki i građana koji glasuju prvi put te značajnije uključivanje mlađih u izborne procese

Mjera od čije se provedbe odustalo:

- Mjera 20. Sufinanciranje troška – stanovanja za mlađe obitelji i mlađe u potrebi - u 2024. nije raspisan javni poziv za subvencioniranje stanovanja mlađim obiteljima i mlađima budući da je u Pilot projektu provedenom u 2023. isplaćeno svega 11,1% dodijeljenih sredstava. 22.7.2024. sa MZOM-om je sklopljen Sporazum o suradnji vezan uz subvencionirano stanovanje studenata u redovitim statusu kod privatnog stanodavca u akademskoj godini 2024./2025.

U nastavku je prikaz podatka o planiranim i iskorištenim proračunskim sredstvima do 31. prosinca 2024. godine za provedbu mjera, kako slijedi:

- 1. Unapređenje zakonske regulative u području obiteljskih potpora**
Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 0,00 eura.
Planirano je 0,00 eura.
Individualni indeks = $0,00 / 0,00 * 100 = 0,00\%$
- 2. Afirmacija uspješnog roditeljstva i jačanja uloge očeva u skrbi o djeci**
Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 1.204.353,12 eura.
Planirano je 1.500.000,00 eura.
Individualni indeks = $1.204.353,12 / 1.500.000,00 * 100 = 80,29\%$
- 3. Osiguravanje preduvjeta za aktivno sudjelovanje mlađih u društvu**

Mjera nije pokrenuta zbog prijenosa nadležnosti na Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

4. Stvaranje većeg broja mogućnosti za mlade, s posebnim naglaskom na mlade u ruralnim sredinama

Mjera nije pokrenuta zbog prijenosa nadležnosti na Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

5. Podrška poboljšanju materijalnih uvjeta u dječjim vrtićima

Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 3.292.536,56 eura.

Planirano je 3.300.000,00 eura.

Individualni indeks = $3.292.536,56 / 3.300.000,00 * 100 = 99,77\%$

6. Uvođenje e-Dječje kartice

Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 129.398,63 eura.

Planirano je 132.000,00 eura.

Individualni indeks = $129.398,63 / 132.000,00 * 100 = 98,03\%$

7. Podrška općinama za održavanje i razvoj predškolske djelatnosti

Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 0,00 eura.

Planirano je 0,00 eura.

Individualni indeks = $0,00 / 0,00 * 100 = 0,00\%$

Napomena: sredstva su se u 2024. prenamijenila za potrebe sportskih, kulturnih i edukativnih programa djece predškolskog i školskog uzrasta.

8. Podrška pristupačnosti kulturnih, sportskih i socijalnih usluga – Uređenje i opremanje dječjih igrališta na javnim površinama JLS-a

Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 792.139,49 eura.

Planirano je 800.000,00 eura.

Individualni indeks = $792.139,49 / 800.000,00 * 100 = 99,01\%$

9. Upravljanje promjenama i inovacijama kroz oblikovanje, razvoj i praćenje strateških i operativnih planova te učinkovitim upravljanjem procesima

Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 0,00 eura.

Planirano je 0,00 eura.

Individualni indeks = $0,00 / 0,00 * 100 = 0,00\%$

10. Djelotvorno upravljanje ljudskim potencijalima

Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 0,00 eura.

Planirano je 0,00 eura.

Individualni indeks = $0,00 / 0,00 * 100 = 0,00\%$

11. Djelotvorno upravljanje resursima te odnosima s partnerima i građanima ostalim korisnicima usluga

Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 0,00 eura.

Planirano je 0,00 eura.

Individualni indeks = $0,00 / 0,00 * 100 = 0,00\%$

12. Osnivanje multifunkcionalnih centara za mlade s ciljem stvaranja dodatnih mogućnosti za mlade u ruralnim sredinama

Mjera nije pokrenuta zbog prijenosa nadležnosti na Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

13. Osiguravanje preduvjeta za demografsku revitalizaciju Republike Hrvatske

Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 8.722,50 eura.

Planirano je 10.000,00 eura.

Individualni indeks = $8.722,50 / 10.000,00 * 100 = 87,23\%$

- 14. Osiguranje preduvjeta za provedbu demografskih politika**
Mjera nije pokrenuta zbog institucionalnih promjena te je planirana u sljedećem programskom razdoblju.
- 15. Provedba znanstvenih istraživanja iz područja demografije**
Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 8.350,00 eura.
Planirano je 40.000,00 eura.
Individualni indeks = $8.350,00 / 40.000,00 * 100 = 20,87\%$
- 16. Organiziranje konferencija, stručnih skupova i javnih tribina na temu demografije**
Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 8.968,00 eura.
Planirano je 17.653,00 eura.
Individualni indeks = $8.968,00 / 17.653,00 * 100 = 50,80\%$
- 17. Poticanje društveno odgovornog poslovanja**
Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 13.466,55 eura.
Planirano je 12.000,00 eura.
Individualni indeks = $13.466,55 / 12.000,00 * 100 = 112,22\%$
- 18. Informiranje građana o demografskim mjerama**
Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 5.287,00 eura.
Planirano je 32.308,91 eura.
Individualni indeks = $5.287,00 / 32.308,91 * 100 = 16,36\%$
- 19. Izдавanje besplatnih osobnih iskaznica**
Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 625.282,40 eura.
Planirano je 744.000,00 eura.
Individualni indeks = $625.282,40 / 744.000,00 * 100 = 84,04\%$
- 20. Sufinanciranje troška – stanovanja za mlađe obitelji i mlađe u potrebi / subvencionirano stanovanje studenata**
Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 530.891,00 eura.
Planirano je 530.891,00 eura.
Individualni indeks = $530.891,00 / 530.891,00 * 100 = 100\%$
- 21. Sufinanciranje troška – financijska podrška učenicima i studentima u potrebi i/ili s potresom pogodenog područja**
Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 365.000,00 eura.
Planirano je 365.000,00 eura.
Individualni indeks = $365.000,00 / 365.000,00 * 100 = 100\%$
- 22. Praćenje naloga za isplate te isplate za program "Učinkoviti ljudski potencijali 2014-2020"**
Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 2.129.334,19 eura.
Planirano je 5.461.543,00 eura.
Individualni indeks = $2.129.334,19 / 5.461.543,00 * 100 = 38,99\%$
- 23. Provedba projekata i programa - Operativni program Europski socijalni fond plus (ESF+)**
Mjera nije pokrenuta budući da u novom programskom razdoblju nije bila definirana uloga Ministarstva demografije i useljeništva, odnosno Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlađe kao sektorski nadležnog tijela.
- 24. Međunarodna suradnja**
Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 0,00 eura.
Planirano je 146.406,00 eura.
Individualni indeks = $0 / 146.406,00 * 100 = 0,00\%$

Napomena: Mjera nije pokrenuta. Planirana je u sljedećem programskom razdoblju.

25. **Povećanje političke informiranosti i razine političkog angažmana građanki i građana koji glasuju prvi put te značajnije uključivanje mladih u izborne procese**
Mjera nije pokrenuta zbog prijenosa nadležnosti na Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

26. **Sufinanciranje sportskih i edukativnih aktivnosti za djecu predškolske i osnovnoškolske dobi**

Za provedbu mjere u 2024. godini utrošeno je 4.707.109,24 eura.

Planirano je 4.700.000,00 eura.

Individualni indeks = $4.707.109,24 / 4.700.000,00 * 100 = 100,15\%$

Zaključno, Ministarstvo demografije i useljeništva je do 31. prosinca 2024. provelo 53,9% mjera, 15,4% mjera kasni s provedbom, 11,5% mjera nije niti pokrenuto, od 19,2% mjera se odustalo od provedbe, budući da se većina odnosi na nadležnost koju je preuzeo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

3. DOPRINOS OSTVARENJU CILJEVA JAVNIH POLITIKA

Provjeta mjeru utvrđenih provedbenim programom od 2021.-2024. godine doprinijela je ostvarenju cilja 2.3. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024. godine te Razvojnom smjeru 2. Jačanje otpornosti na krize, strateškom cilju 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji, Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine (NN 13/21).

Od postignutih rezultata nužno je izdvojiti sljedeće:

- U ožujku 2024. godine usvojena je Strategija demografske revitalizacije Republike Hrvatske do 2033. godine koja predstavlja ključni okvir za dugoročno suočavanje s demografskim izazovima
- Proširenjem prava na doplatu za djecu povećan je dohodovni cenzus s 70% na 140% proračunske osnovice, čime je proširen krug korisnika doplatka, a svote doplatka povećane su u rasponu od 30,90 eura do 61,80 eura
- Dodijeljena su finansijska sredstva za 65 projekata usmjerenih podršci roditeljstvu organizacijama civilnog društva, uključujući poticanje očeva na veću uključenost u obiteljski život i prevenciju elektroničkog nasilja
- Temeljem potписанog sporazuma o suradnji s Ministarstvom turizma i sporta, kojim se usmjerava zajednička podrška programima poticanja obrazovanja u ugostiteljstvu i turizmu za školsku godinu 2024./2025. sa 365.000 eura osigurana je finansijska podrška učenicima i studentima u potrebi i/ili s potresom pogodjenog područja
- Za e-Dječju karticu sklopljeno je više od 150 Sporazuma o partnerstvu s partnerima iz javnog i privatnog sektora do kraja 2024. godine te je e-dječju karticu 31. prosinca 2024. godine koristilo 46.554 korisnika, čime je obuhvaćeno više od 92.000 djece
- Ulaganjima Ministarstva unaprijedena je društvena infrastruktura i povećana kvaliteta života u općinama i gradovima u RH te su u 148 dječjih vrtića poboljšani materijalni uvjeti, opremanjem igrališta dječjih vrtića fiksnom opremom, uređenjem okoliša i uređenjem postojećih vanjskih terena, te je dodatno uređeno i opremljeno 38 dječjih igrališta, kao mjesta za igru, druženje i rekreaciju djece i mladih
- Sufinanciranjem provedbe edukativnih, kulturnih i sportskih aktivnosti djece predškolske dobi i djece od 1. do 4. razreda osnovne škole u 2024. godini sklopljeni su ugovori sa 163

jedinice lokalne samouprave čime je za oko 8.000 djece osigurano uključivanje i dostupnost sportskih sadržaja te edukativnih i kulturnih aktivnosti na području cijele Republike Hrvatske

- Za izdavanje prve osobne iskaznice za djecu do navršenih 18 godina života u 2024. godini izdano je 47.120 besplatnih osobnih iskaznica
- U suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i mladih Ministarstvo demografije i useljeništva sufinanciralo je subvencionirano stanovanje studenata u redovitom statusu kod privatnog stanodavca u akademskoj godini 2024./2025. sa 60,00 eura mjesечно, čime je obuhvaćeno i pomognuto više od 800 studenata.

KLASA: 551-01/25-03/1

URBROJ: 519-03-01-01/1-25-1

Zagreb, 25. veljače 2025.

